

Ved budgetreformen er der indført andre former for brugerstyring af de offentlige ydelser end nettostyringsprincippet.

Det skal således bemærkes, at undervisningsministeriet tilstræber at anvende et efterspørgselsprincip på områder, hvor det er hensigtsmæssigt for at sikre en bedre tilpasning mellem aktivitetsniveau og brugernes efterspørgsel. Som eksempel kan nævnes § 20.08.82. Danmarks EDB-center for forskning og uddannelse, og de retsmediciniske serviceydelser (§ 20.08.12.).

Endelig bør det fremhæves, at reglerne om indtægtsdækket virksomhed og mindre supplerende virksomhed har betydet, at mange tidligere problemer i forbindelse med det statslige bruttobudgetteringssystem er løst.

Ad § 20.08. Højere og videregående uddannelser m.v.

Spørgsmål 15:

»Der ønskes en redegørelse for sammenhængen mellem de midler, der afsættes til forskningen og nedskæringerne indenfor de videregående uddannelser, specielt inden for Københavns Universitet. I forbindelse med besvarelsen af dette spørgsmål ønskes en oversigt over de afsatte forskningsmidler fra 1981 til og med BO-årene.«

Svar:

Man kan ikke direkte sammenligne bevillingsudvidelser til forskningen og de omprioriteringer og besparelser, der gennemføres over institutionsbudgetterne inden for de videregående uddannelser.

Ændringerne på institutionsbudgetterne vedrører i første række uddannelsesaktiviteterne og skyldes den omstilling, der foregår inden for de videregående uddannelser for at opnå en bedre tilpasning af uddannelsesmønstret til arbejdsmarkedets behov og for at sikre, at så mange unge som muligt kan gennemføre en videregående uddannelse med gode beskæftigelsesmuligheder.

Omstillingen giver sig udtryk i en udvidelse af tilgangen inden for uddannelser med gode beskæftigelsesmuligheder og i reduktioner, hvor det modsatte gør sig gældende, eller hvor søgningen har vist sig mindre end de forudsatte optagelsestal. Dette fører til ressourcemæssige overførsler fra uddannelser med tilgangsreduktioner til uddannelser med udvidelser. Disse omstillinger vedrører kun ressourcer til uddannelsesformål.

Der stilles samtidig i den statslige udgiftspolitik generelle krav til produktivetsforbedringer i den offentlige sektor. I budgetteringen inden for de videregående uddannelser kommer dette til udtryk i stigende student/lærer ratioer (S/L-ratioer). Det betyder bl.a. at der nu indenfor de samlede institutionsbevillinger skal kunne uddannes flere end tidligere.

Af vedlagte tabel 1 fremgår dels den tilgangsmæssige omstilling, dels udvidelserne i antal uddannelsespladser i alt siden 1980. Tabel 2 viser udviklingen i S/L-ratioerne.

Det er ændringerne i disse bagvedliggende forudsætninger, der er baggrunden for besparelserne på Københavns Universitet, som således kun vedrører undervisningssiden. Med de nye budgetteringsprincipper, der blev indført i 1980, foretages budgetteringen af forskningen og undervisningen nemlig hver for sig, og forskningsdelen af institutionsbudgetterne har indtil 1986 indgået med en konstant eller svagt stigende ressourceafsætning (målt ved videnskabelige årsværk til forskning) uanset udviklingen i antallet af studerende. Totalt set har bevillingerne til institutionsområdet under ét været svagt stigende siden 1982, jfr. tabel 3, mens antallet af ressourcebelastende studerende er steget betydeligt kraftigere som følge af de senere års krav om produktivetsforbedringer i den offentlige sektor.

Også i den fremtidige budgettering indgår de samlede forskningsressourcer over institutionsbudgetterne som en konstant størrelse hvad angår videnskabelige årsværk. Fra og med 1987 sker der dog en årlig omfordeling af forskningsressourcer svarende til ca. 1 pct. af de afsatte ressourcer til forskning over institutionsbudgetterne. Omfordelingen sker efter rådgivning fra PRF og forskningsråd med henblik på styrkelse af vigtige forskningsområder.